

***kosmetyki
społecznego
wpływu***

Stop dezinformacji

na temat zdrowia psychicznego

***Mit 6:
Osoba z diagnozą
psychiatryczną nie może pełnić
żadnych kierowniczych funkcji***



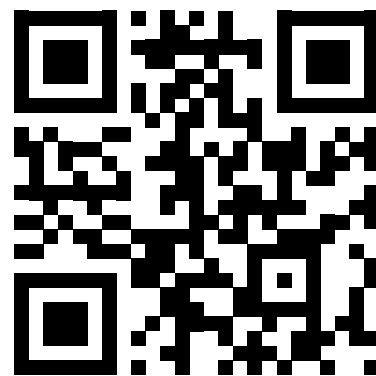
Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

fundacja 
wielogłosu

Sedistress[®] **FORTE**

Katowice 2025

fundacja 
wielogłosu



***Wesprzyj
Fundację
Wielogłosu***

i pozwól zatrzymać
dezinformację na temat
zdrowia psychicznego!

Jak czytać ten e-book

o dezinformacji
w zdrowiu psychicznym

Niniejsza publikacja została zaprojektowana w formie modułowej. Oznacza to, że można czytać ją w całości lub sięgać po wybrane części – w zależności od potrzeb.

Każdy z mitów dotyczących zdrowia psychicznego stanowi odrębny, zamknięty moduł, który można czytać niezależnie od pozostałych.

Na końcu e-booka znajduje się wspólny wykaz literatury i źródeł, do których odwołują się wszystkie części publikacji.

E-book opiera się na badaniu społecznym przeprowadzonym na zlecenie Fundacji Wielogłosu w maju 2025 roku oraz na aktualnej wiedzy naukowej.

Mit 6:

Osoba z diagnozą psychiatryczną
nie może pełnić żadnych
kierowniczych funkcji

Przekonanie to, mieszające kłamstwo i informacje częściowo prawdziwe, przyczynia się do ograniczenia aktywności zawodowej osób borykających się problemami psychicznymi, a więc – w efekcie – także do nasilania się tych problemów (niechętny stosunek wielu pracodawców do zatrudniania takich osób, nawet mimo społecznych czy publicznych programów wsparcia).

To, czy dana osoba z diagnozą psychiatryczną może pełnić funkcje kierownicze lub odpowiedzialne funkcje społeczne, zależy od tego, jaka jest to diagnoza – jaka choroba, o jakim nasileniu, jakie leki zostały wdrożone, a także od tego, jakie konkretnie są to funkcje kierownicze, o jakim zakresie odpowiedzialności – i oczywiście od tego, jak te wszystkie czynniki się przenikają. W analizowanym stwierdzeniu ponownie istotne okazuje się jedno niepozorne słowo, czyli zaimek

żadne – za jego sprawą kategorycznie zostaje odmówiona osobom z diagnozą psychiatryczną możliwość pełnienia funkcji kierowniczych.

Zaburzenia psychiczne mogą mieć negatywny wpływ na wykonywaną pracę (np. zmniejszona efektywność, nieobecności podczas nawrotów czy nasilenia choroby), ale w większości przypadków przy odpowiednim leczeniu i wsparciu osoby z tymi zaburzeniami mogą nadal wykonywać swoje obowiązki, także te na stanowiskach zarządczych czy menadżerskich. Zresztą choroby somatyczne również negatywnie oddziałują na pracę i jej efektywność – oraz oczywiście na zdrowie psychiczne –, w przypadku poważniejszych schorzeń, jak np. choroby nowotworowe, na długo wyłączając pacjentów z życia zawodowego.

Dodatkowo praca – jako pewna rutyna nadająca strukturę codziennej rzeczywistości i wymagająca subordynacji – może pomóc w procesie zdrowienia i powracania do wewnętrznego ładu. „[...] praca może mieć kluczowe znaczenie dla stabilizacji stanu psychicznego – stwierdzają autorzy artykułu Pracownik z chorobą psychiczną – możliwości i bariery w pracy zawodowej – a także dopomóc w powrocie do zdrowia. Możliwość uczestnictwa w rynku pracy przyczynia się do poczucia przynależności społecznej i jest niezbędna dla zdrowia psychicznego”.

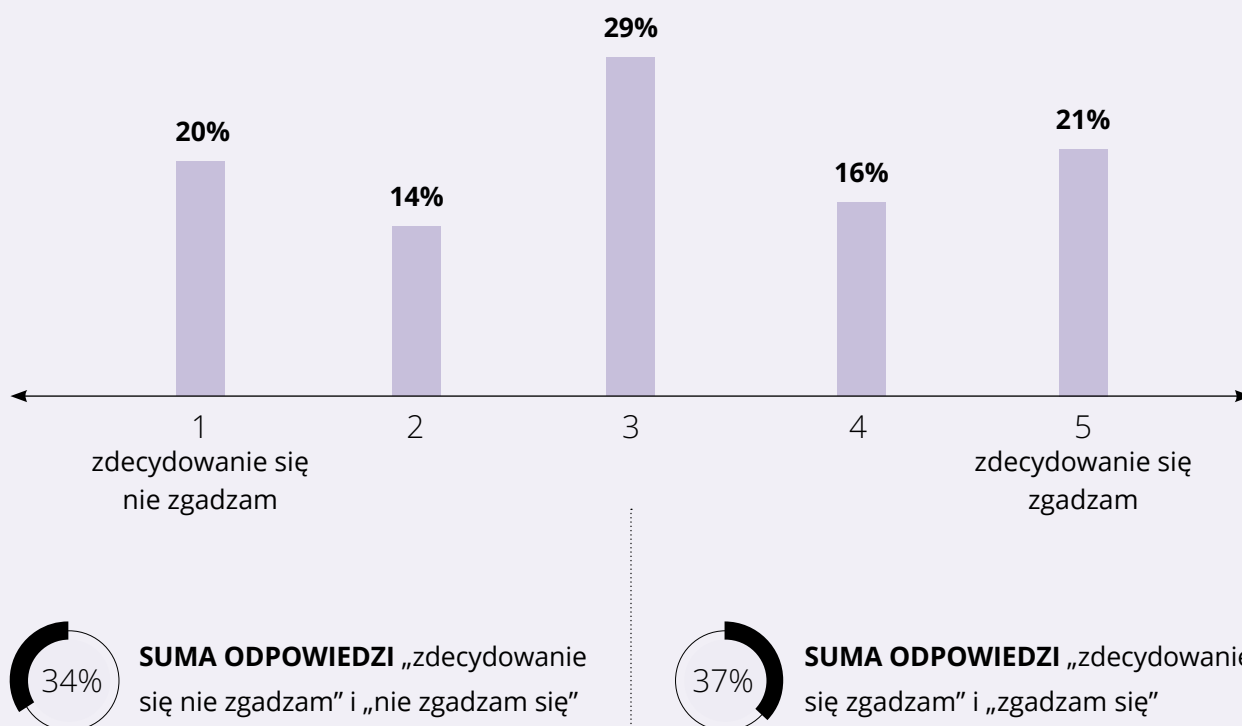
Zajmowanie stanowiska kierowniczego może z jednej strony jawić się jako np. przerastające siły osoby zmagającej się z depresją, z drugiej zaś – jako czynnik motywujący do leczenia, wewnętrznej pracy, dbałości o siebie i uważności na własny stan – ze względu na duży zakres odpowiedzialności, także za osoby tworzące zarządzany zespół.

Co na temat tego mitu mówią wyniki badań?

Wyniki badań świadczą, że przekonanie o tym, iż osoby z diagnozą psychiatryczną nie powinny pełnić żadnych funkcji kierowniczych jest dość mocno utrwalone w świadomości społecznej – podziela je 37% ankietowanych. Mniej osób – 34% – odrzuca lub zdecydowanie odrzuca ten pogląd.

Na ile zgadza się Pan(i) z następującym stwierdzeniem?

Osoba z diagnozą psychiatryczną nie może pełnić żadnych kierowniczych funkcji.



Literatura

- Basińska B., Piech M., *Lęk i agresja u pacjentek onkologicznych leczonych napromieniowaniem*, „Psychoonkologia” 1998, nr 1(2).
- Bauman Z., *Retrotopia. Jak rządzi nami przeszłość*, przeł. Karolina Lebek, Warszawa 2018.
- Budziszewska B., *Stres a depresja*, „Wszechświat” 2016, nr 1–3.
- Cybula-Fujiwara A, Merecz-Kot D, Walusiak-Skorupa J, Marcinkiewicz A, Wiszniewska M., *Pracownik z chorobą psychiczną – możliwości i bariery w pracy zawodowej*, „Med Pr Work Health Saf” 2015, nr 66(1), <https://doi:10.13075/mp.5893.00173>.
- Czopek J., *Fake newsy i dezinformacja jako wyzwanie dla nowoczesnej edukacji medialnej*, „Journal of Modern Science” 58, 2024, nr 4, <https://doi.org/10.13166/jms/191693>.
- dezinformacja* [hasło], *Słownik języka polskiego PWN*, <https://sjp.pwn.pl/sjp/dezinformacja;2554971.html> (dostęp: 30.05.2025).
- dezinformacja* [hasło], *Wielki słownik języka polskiego PAN*, <https://wsjp.pl/haslo/podglad/60959/dezinformacja> (dostęp: 30.05.2025).

Grzywa A., Makara-Studzińska M., Grzywa-Celińska A., *Zaburzenia psychiczne a choroby somatyczne*, „Curr Probl Psychiatrii” 2011, nr 12(1), s. 67–72.

Gulla B., *Gniew, agresja i przemoc w wybranych zaburzeniach psychopatologicznych*, Kraków 2020.

Januszko-Szakiel A., *Dezinformacja jako narzędzie medialnej manipulacji świadomością*, [w:] *Manipulacja: pedagogiczno-społeczne aspekty*, Kraków 2020, <https://ruj.uj.edu.pl/server/api/core/bitstreams/7b448f7c-77c7-49e3-9da8-56c4154c0db7/content> (dostęp: 30.05.2025).

Jarząbek-Cudo A., *Wpływ leków przeciwpsychotycznych na objawy wrogości i agresji w schizofrenii*, „Psychiatria” 2015, nr 8.

Kubacka-Jasiecka, *Agresja i autodestrukcja z perspektywy obronno-adaptacyjnych dążeń JA*, Kraków 2006.

List do Redakcji. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego w sprawie stosowania pochodnych benzodiazepiny i leków o podobnym mechanizmie działania w leczeniu zaburzeń psychicznych, „Psychiatria Polska” 2023, nr 4(57), <https://doi.org/10.12740/PP/169894>.

Monika o zdrowiu psychicznym. Część 3, Fundacja Wielogłosu, <https://www.youtube.com/watch?v=BCpHHPBkKms> (dostęp: 04.06.2025).

Mateusz o zdrowiu psychicznym. Część 3, <https://www.youtube.com/watch?v=yPcEK6g5W-M> (dostęp: 04.06.2025).

Matusiak F., Józefik B. *Wokół psychoterapii, w tym psychoterapii dzieci i młodzieży: pytania, wyzwania, kontrowersje*, „Psychoterapia” 2019, nr 3(190), s. 5–16.

Murawiec S., Litwin D.M., Seroka N., Kudlik A., Sterna W., Matuszczyk M., *Nastawienie lekarzy psychiatrów wobec psychoterapii jako formy leczenia zaburzeń psychicznych – ponowne badanie w 2018 roku*, „Psychiatria” 2019, nr 1(16).

Musiał A., *Depresja – rys historyczny*, „Psychiatria i Psychologia Kliniczna” 2007, nr 7(1), s. 42–46.

Olszewski B.H., *Wrażliwość na słowa – o kształtowaniu dyskursu publicznego i stereotypów wobec osób z zaburzeniami psychicznymi – perspektywa asystentów zdrowienia*, „Forum Pedagogiczne” 2024, nr 14, <http://dx.doi.org/10.21697/fp.2024.2.1.12>.

Psychiatria, red. naukowa M. Jarema, J. Rabe-Jabłońska, Warszawa 2011. *Rozpoznawanie nieprawdziwych informacji*, <https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/roznawanie-nieprawdziwych-informacji> (dostęp: 30.05.2025).

Stępnik A., *Agresja – dwa ujęcia biologiczne*, „IDO – Ruch dla Kultury” 2009, nr 9.

Susan Sontag, *Choroba jako metafora. AIDS i jego metafory*, przeł. J. Anders, Kraków 2016.

Spielman R.M., Jenkins W.J., Lovett M.D. et al., *Psychologia*, Warszawa 2020, <https://openstax.org/books/psychologia-polska/pages/1-wprowadzenie>.

Talarowska M.E., Gromniak-Haniecka E., Rawska J., Gałęcki P., *Depresja mężczyzny – przyczyny, objawy, diagnoza*, „Neuropsychiatria i Neuropsychologia” 2018, nr 13(3), <https://doi.org/10.5114/nan.2018.81250>.

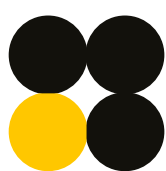
Targońska K., Kowalewska B., Kułak-Bejda A., *Stygmatyzacja społeczna chorych psychicznie i jej determinanty*, Białystok 2023.

Tsirigotis K., Gruszczyński W., *Doznania psychotyczne a agresja u chorych na schizofrenię*, „Psychiatria i Psychologia Kliniczna” 2013, nr 13(4), s. 225–231.

Wasilewko I., Majkiewicz M., Zdun-Ryżewska A., *Związek stylu przywiązania z poziomem emocji negatywnych u osób chorych onkologicznie*, „Psychoonkologia” 2014, nr 1.

Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży. Przyczyny kryzysu, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja-badania-i-projektowanie/zdrowie-psychiczne-dzieci-i-mlodziezy>.

Ziemowit o kryzysie psychicznym, Fundacja Wielogłosu, <https://www.youtube.com/watch?v=AIDRf-VuZEY> (dostęp: 04.06.2025).



***kosmetyki
społecznego
wpływu***

Kosmetyki Społecznego Wpływu to kampania społeczna. Bo dezinformacja może zniszczyć komuś życie. Być może komuś bardzo bliskiemu.

Projekt „Kosmetyki Społecznego Wpływu. Stop dezinformacji na temat zdrowia psychicznego” jest realizowany dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON w ramach zadania Wspieramy aktywność.



Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych